

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 7 (792) ΑΠΡΙΛΗΣ 1930

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΩΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

Στο άρθρο του που φάνηκε μέσα στο Φιγαρο ο σεβαστός μου φίλος Παλαμης πληροφόρησε το φιλολογικο κοινό πως ο λόγος που δεν προχωρήσαμε, ο Μαρκέτης και εγω, ως το τέλος με τη μετάφρασή μας της Κριτικής του Καντ ήταν η δυσκολία του να αποδώσουμε τή φιλοσοφία της στη δημοτική. Τον απάντησα τότε στο «Libre» πως όχι αφτος, παρα, καθώς δηλώσαμε στον πρόλόγό μας, ο λόγος είναι η διεξοδική μελέτη που θέλει το έργο του Καντ και που εμεις, όντας βυθισμένοι στα εμπορικά μας, δεν είχαμε το χρειαστο καιρο να της αφιερώσουμε. Ίδου κατα λέξη τι δηλώνει ο πρόλόγός μας:

«Σκοπός μας στην αρχη ήταν να μεταφράσουμε όλη την Κριτική του Άδολου Λογισμου. Γρήγορα όμως είδαμε πως τούτο μας ήταν ακατόρθωτο, γιατί τέτοιο έργο, που κάθε του ίσως γραμμή θέλει προσεχτική μελέτη, χρειάζεται και καιρο απερίωριστο, ενω εμεις ο καιρός μας είναι πολυ μετρομημένος. Έτσι αποφασίσαμε τέλος να καταπιαιστούμε όσο μοναχα μέρος ήταν έφικτο να δουλέψουμε τίμα και καλά, κι ας ελπίσουμε πως μια μέρα θα φιλοτιμηθουν άλλοι δικοί μας, με περισσότερη ησυχία και πιότερα φώτα, να ξετελιώσουν αφτη τη δουλια την τόσο χρήσιμη και μεγάλη».

Τώρα παρατηρω πως ο σεβαστός μου φίλος στο διάλογό του με την κ. Ειρήνη την Αθηναία ξαναλέει όσα είπα στο Φιγαρο. Τί πρέπει λοιπον να συμπεράνω; Ένα απο τα δυο: Ή πως δεν είδε το γράμμα μου ή πως δε μας πιστέβει, το Μαρκέτη και εμένα. Πιό είναι το σωστο Νουμάζω μου χρωστα μια απάντηση ο σεβαστός μου φίλος.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΔΡΥΤΗ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,,

Λίβερπουλ, 17 του Φλεβάρη, 1930.

Φίλε κ. Π. Ταγκόπουλε,

Μέ φωτίτε να γράψω λίγα λόγια για τό φίλο που τοιμάζει ο Νουμάς για τόν πατέρα σας. Κι αλήθεια λίγα λόγια είναι αρκετά' δεν είναι μικρή η δόξα τού ανθρώπου που έβγαλε και βίαστίξε για τόσα χρόνια τό πρώτο περιοδικό που γράφτηκε στην καθάρια δημοτική.

Τόν πατέρα σας τόν πρωτογνώρισα στί 1905 κι από τότε τόν έβλεπα κάθε φορά που ξαναγύριζα στην Ελλάδα από τίζ Ιντίες. Δεν ξέρω πόσα καφενεδάκια, μαγαζιά και λουκουματζιδικα γράσαμε μαζί κουβεντιάζοντας και συζητώντας τίζ τίζες και τίζ φιλοδοξίες τής δημοτικής. Είναι πάντα γεμάτος ενθουσιασμό και πεποιθήση σωστός πολεμιστής, μέ μια σπύδα καθγατζιδικη που είναι πάντα μέσα στό προζύμι κάθε βέρου ρωμοιού. Και μέσα σέ όλα τά βύσανα που τραβολογούσαν τό Νουμά ποτέ του δε δείλιασε μήτε γοκάτισε' έμεινε ίσαμε τό τέλος δημοτικιστής ως

τό κόκκαλο, μέ τήν ειλικρίνεια που ξέρει μιάν αλήθεια μονάχα και δεν κρύβει τίζ αδυναμίες του πίσω από βολικές σοφιστείες. Τά ηρωικά κείνα χρόνια τού Νουμά θυ μείνουνε στή μνήμη μας (μιλώ για τούς τότε συνεργάτες τού πατέρα σας) σα μιάν εποχή φωτινή που άζιζε κανείς να τή ζήσει και να τή θυμάται μέ περιφάνεια.

Ελπίζω ο δέφερος Νουμάς να βγει αντίξιος τού πρώτου. Η νίκη τής δημοτικής είναι ακόμα μονόπλευρη. Κι ο κίντυνος, αν και ίσως άλλαξε μορφή, είναι ακόμα μεγάλος. Μιά παράξενη κούραση και γνωστικάδα φαίνεται να κουφοβόσκουν μέσα στίς ψυχές και τών πιο ξίστερων αγωνιστών της. Σκεδόν αποστάτες καμαρώνουν τώρα μερικοί φίλοι της και η γνήσιμη παράδοση κοντέβει να βουλιμάξει μέσα στην αναρχία και τή συγκατάβαση. Πού πια τά ξεσπαθώματα τού Νουμά; Πού η σάτυρα τού Ταγκόπουλου;

Μέ φιλία,
Π. ΒΛΑΣΤΟΣ